

Tapetointi

Tapettitalo

Fleminginkatu 4

00530 Helsinki

(09) 76 76 58

Tapetointityöhön oppii nopeasti ryhtymällä toimeen. Seuraavassa yksityiskohtainen tapetointiohje, jota tulee noudattaa luovasti kuten ohjeita aina.

Tapetointivälineet

- tapetoimispöytä eli noin 3 metrin pituinen ja 70 cm levyinen taso
- pitkät sakset (lisäksi voi käyttää tapettileikkuria)
- liisteriharja ja -sanko
- tapettiharja
- tukeva viivoitin, vähintään 60 cm
- luotisuora (lanka ja paino)
- työtikkaat tai jakkara
- veitsi (esim. mattoveitsi)
- metrimitta
- hiekkapaperi
- pesusieni tai puhdas riepu ja vesiastia

Liisteri

Tavallisesti riittää tehdasvalmisteinen selluloosaliisteri pakkauksessa olevien sekoitus- ja käyttöohjeiden mukaisesti. Liisteri olisi hyvä sekoittaa jo edellisenä iltana tasaisen liukenemisen aikaansaamiseksi. Missään tapauksessa liisteri ei saa olla vanhaa eikä hapanta. Raskaita laatuja tapetoitaessa pitokykyä voi parantaa sekoittamalla liisteriin ennen työn aloittamista 5-10% muoviliimaa. Saniteettitiloja tapetoitaessa on muoviliiman lisääminen aina paikallaan kiinnipysymisen varmistamiseksi.

Tapetoitavan pinnan käsittely

Tapetoitava pinta tasoitetaan muovitasoitteella, hiotaan ja harjataan pölystä puhtaaksi. Jos alle jätetään vanha tapetti, saumakohdat hiotaan. Mahdolliset halkeamat ja kolot täytetään ja hiotaan. Mikäli tapettikerroksia on kertynyt haitallisen monta, revitään ne pois ja pinta käsitellään kuten edellä. Jos entisessä tapetissa pronssiväriä tai rasvaisia tahroja, on se poistettava ns. läpilyönnin estämiseksi. Läpilyönti ilmenee tummina laikkuina uudessa tapetissa. Vanhan tapetin voi poistaa helposti kostuttamalla se vedellä tai laimealla liisterillä ja antamalla sen vettyä kokonaan. Vettymistä voi edistää rikkomalla pinnan karkealla hiekkapaperilla. Joistakin vinyyliapeteista voi pinnan poistaa vetämällä. Tällöin pohjapaperi jää seinään. Myös erityisiä tapetinpoistoaineita voi käyttää.

Öljyvärillä maalatut pinnat pestään pesusoodaliuoksella ja huuhdellaan lämpimällä vedellä. Mikäli pinta vielä tämän jälkeen on lasimainen, on se karhennettava tai käsiteltävä ohuesti lateksilla. Aikaisemmin lateksilla maalattu pinta sopii hyvin tapetoitavaksi mahdollisen likakerroksen poistamisen jälkeen.

Levyseinän (esim. lastulevy) tasoitus ja hionta kuten edellä. Sauman esityöt riippuvat levytystavasta. Jos levytys on tehty avosaumalla, maalataan saumakohdat ensiksi tapettiin sopivalla värisävyllä, koska sauma tulee näkyviin, kun saumat ylitapetoinnin ja kuivumisen jälkeen leikataan auki levyn reunoja myöten. Levyreunojen ollessa vastakkain (ns. puskusauma) pyrkii sauma elämään kosteuden vaihteluiden johdosta ja seurauksena saattaa olla tapetin repeytyminen tässä kohdassa. Tämän estämiseksi sauman päälle kiinnitetään saumapaperi (paperi- tai kuitunauha), joka liimataan kiinni vain reunoistaan. Kun seinä sitten tapetoidaan normaalisti, jää saumakohtaan venymisvara estämään tapetin repeytymistä.

Epätasaisen tai hiekkamaisen pinnan tapetointiin on suositeltavinta käyttää raskasta, rosotettua tapettia sen hyvän peittokyvyn vuoksi. Ennen tapetin kiinnitystyön aloittamista katkaistaan sähkövirta pääkytkimestä ja katkaisijoiden sekä pistorasioiden peitelevyt irrotetaan.

Jalkalistat on syytä irrottaa tapetoinnin helpottamiseksi. Listojen alle on helppo piilottaa hieman epätasainen leikkaus, jolloin tapetoitu seinä näyttää siistimmältä. Ylhäällä samaan pääsee käyttämällä reunusnauhaa: työ on helpompaa ja tulos siistimpää.

Tapettirullien tarkastus

Ennen tapetin katkomista tulee rullat tarkastaa ja todeta virheettömiksi. On myös varmistettava, että tapettinumero ja painosnumero (p) on kaikissa rullissa sama.

Tapetin kiinnitys

1. Luotilangan avulla seinään merkitään pystylinja ensimmäisen vuodan kohdistamista varten. Tapetointi aloitetaan valon tulosuunnasta, jotta tapettisaumaan ei syntyisi varjoa.
2. Seinän korkeus mitataan. Tapettirulla avataan kuviopuoli näkyviin. Ensimmäinen vuota katkaistaan seinäkorkeuden mukaiseksi niin, että yläpäähän jää haluttu kuvio. Seuraava levitys tehdään valmiin vuodan viereen ja tarkistetaan ennen katkaisua, että kuvio jatkuu oikein vuodasta toiseen. Katkaistu vuota siirretään aina edellisen päälle. Kun tarvittava määrä vuotia on katkottu, käännetään koko nippu paperipuoli ylöspäin ja tasataan reunat.
3. Päällimmäistä vuotaa siirretään noin 20 cm nipusta sivuun, jottei koko pinkan reunat liisteröidy. Sille levitetään liisteriä tasaisesti niin, ettei jää kasautumia tai pälvä. Liisteröinnin jälkeen vuodan päät käännetään keskikohtaan saakka liisteripuolet vastakkain ja työnnetään reunat tarkoin kohdakkain. Taitos ei saa olla terävä, ettei tapetin pintakerros murru. Tapetti tapetoidaan yleensä puskusaumalla eli reunat vastakkain. Halutessa voi käyttää myös päällekkäissaumaa, jolloin reunat ovat 1-2 mm päällekkäin.
4. Tapetin annetaan liisteröinnin jälkeen imeytyä (=venyä) pari minuuttia laadusta ja tapettipaperin vahvuudesta riippuen, jotta se kiristyy kuivuuksaan. Poikkeuksena ovat ns. Rauhfaser-laadut, jotka on kiinnitettävä heti liisteröinnin jälkeen.
5. Vuodan yläpään taitos avataan tarttuen yläkulmista. Vuota riippuu nyt vapaana alapää edelleen taitettuna. Yläpää painetaan kiinni halutulle korkeudelle tarkaten sivun luotisuoramerkintää tai edellisen vuodan kuvioreunaa. Vuotaa voi liisterin varassa siirtää sivusuuntiin. Jos vuota menee pahoin vinoon tai poimuille tai väärään kohtaan, se voidaan irrottaa kokonaan ja kiinnittää uudelleen. Kun vuota on kohdallaan, harjataan se kiinni keskeltä ylhäältä alaspäin ja keskeltä sivuille tapahtuvin liikkein. Reunat taputetaan kiinni harjalla töpöttäen. Tämän jälkeen avataan alapään taitos ja harjataan alapää kiinni kuten edelläkin ylhäältä alas ja keskeltä sivuille. Jalkalistan reunassa tapetti taputetaan ensin kiinni, avataan hiukan ja leikataan liika pois syntynyttä taitosta pitkin. Lista pyyhitään liisteristä ja tapetti harjataan uudelleen kiinni. Kädet ja harja on pidettävä puhtaina kuivaamalla ne tarvittaessa puhtaalla rievulla. Saumoista mahdollisesti pursunut liisteri on heti *varovasti* poistettava rievulla.
6. Nurkkaa tapetoitaessa leikataan liisteröity ja taitettu vuota auki niin, että kaista ulottuu 3-4 cm nurkan yli ja tapetti kiinnitetään normaalisti taputtaen nurkassa hyvin kiinni. Jäljelle jääneellä kaistalla jatketaan seuraavan seinän tapetointia käyttäen puskusaumaa.
7. Ikkuna- ja oviaukkojen kohdalla kuvioinnin on jatkettava samoin kuin täyspitkissä vuodissa. Tapetointi on siksi niidenkin kohdalla suoritettava etenevässä järjestyksessä eikä jälkikäteen paikkaamalla.
8. Kiinnitystyön edistyessä tapetti leikataan terävällä veitsellä katkaisijoiden ja pistorasioiden aukkojen kohdalta ja irrotetut suojakannet kiinnitetään. Sähköt on syytä katkaista ennen tätä pääkatkaisijasta sähköiskujen välttämiseksi!
9. Työn jälkeen on huolehdittava huoneen kunnollisesta tuuletuksesta ja lämmityksestä, kunnes seinät ovat täysin kuivat. Huoneeseen kertyvä kosteus saattaa pilata hyvinkin työn aiheuttamalla laikkuisuutta seiniin.
10. Vielä lopuksi "työ tekijäänsä neuvoo" eli tapetointityöhön oppii nopeasti. Syventymällä ennen kiinnitystyön aloittamista kuvion sovitukseseen ja jatkuvuuteen vuodasta toiseen välttyy työn aikana sovituksen etsimiseltä, irrottamiselta tai uuden vuodan katkaisulta kiinnitysjärjestyksen säilyttämiseksi kuvioinnin suhteen. Pienet pullistumat ja kuplat oikeavat kun tapetti kiristyy kuivuuksaan. Tapettilastalla harjataan ilmakuplat pois ja koetetaan saada tapetti mahdollisemman suoraksi jo asennusvaiheessa.